

Årsredovisning 2019

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1	Verksamhetens uppdrag	3
2	Hänt i verksamheten 2019	4
3	Måluppfyllelse under 2019	5
3.1	Bästa utveckling för alla.....	5
	<i>Nackaborna lever ett tryggt och självständigt liv utifrån sina förutsättningar och får hjälp innan problemen blir för stora. Den som behöver hjälp får det enkelt och snabbt genom ett varierat utbud av lättillgängligt stöd.....</i>	5
3.2	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka.....	8
	<i>Nackabor i behov av stöd har tillgång till anpassade boendeformer integrerade i alla kommundelar vilket bidrar till ökad inkludering och goda villkor för alla.....</i>	8
3.3	Stark och balanserad tillväxt	10
	<i>Barn och unga ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. Samarbetet med civilsamhället, föreningar och volontärverksamheter är starkt och förebygger sociala problem.....</i>	10
3.4	Maximalt värde för skattepengarna.....	11
	<i>Nackabor erbjuds insatser med hög kvalitet av utförare och anordnare. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.....</i>	11
4	Redovisning av särskilda uppdrag.....	18
5	Ekonomiskt resultat.....	19
6	Investeringar.....	30
7	Sjukfrånvaro.....	31

I Verksamhetens uppdrag

Människor som behöver stöd och hjälp på grund av funktionsnedsättning eller sociala problem ska få stöd att förbättra sin livssituation. Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg med undantag för de uppgifter som åligger arbets- och företagsnämnden och äldrenämnden. Nämnden ansvarar för myndighetsutövning för den enskilde samt finansiering och kvalitetsuppföljning av utförare och anordnare inom området.

2 Hänt i verksamheten 2019

Samverkan kring unga i riskzon för kriminalitet

SSPF, en modell för samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid har utvecklats under året och erbjuds samtliga högstadieskolor i Nacka kommun. Samverkan har skett avseende 21 ungdomar. Under året har den rådande tystnadskulturen bland ungdomar varit ett tema som diskuterats i samverkan, som ett led att upptäcka och motverka kriminalitet. Ett behov av att samverka kring barn i mellanstadieåldern har uppmärksammats då barn befinner sig i riskzon för kriminalitet. Framgångsfaktorer i arbetet har varit att när flera verksamheter/aktörer har samma fokus kring ungdomen så blir stödet mer sammanhållet och verksamt.

Barn aktuella inom socialtjänsten ger sin syn på verksamheten

Djupintervjuer genomfördes med åtta barn med syftet att ta del av deras kunskaper om och synpunkter på socialtjänsten som ett led att kunna öka kvaliteten i socialtjänsten. Barnen uttryckte bland annat att de blivit lyssnade på men att informationen till dem varit bristfällig. Kunskapen från barnen kommer att användas i kvalitetsarbetet för 2020. Under nästkommande år kommer samtliga socialsekreterare som arbetar med barn att genomföra varsin djupintervju.

Fler barn och ungdomar får vård enligt lagen om vård av unga

Antalet barn och unga som får vård på institution, familjehem och jourhem fortsätter att öka. De flesta får en insats från socialtjänsten under frivilliga former med stöd av socialtjänstlagen. Först när detta inte är möjligt kan lagen om vård och unga (LVU) bli tillämplig. LVU är en kompletterande skyddslag för barn och unga som kan bli aktuellt när barnet eller ungdomen har ett vård- eller skyddsbehov som inte kan tillgodoses med frivilliga lösningar. Under 2019 har det genomsnittliga antalet placerade barn och ungdomar per månad enligt LVU ökat med 50 procent jämfört med 2018. Ett av skälen är ett ökat antal ungdomar i kriminalitet och ett antal omedelbara omhändertaganden under sommarhalvåret.

Funkisfestivalen

Nacka deltog för första gången i Funkisfestivalen som är Sveriges största melodifestival för personer över 15 år med kognitiv eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Nackas bidrag gick vidare i semifinalen till den stora finalen som genomfördes på Stockholm Waterfront i slutet av augusti. Evenemanget väckte stor uppmärksamhet och bidrog till stor glädje för många.

Kundval för bostad med särskild service där anordnaren kan tillhandahålla lägenheter bidrar till att möta behovet av LSS-bostäder

Möjligheten att införa kundval för bostäder med särskild service enligt LSS utreddes våren 2019. Kommunfullmäktige beslutade att från och med 1 januari 2020 införa kundval i de fall anordnaren kan tillhandahålla lägenheter och gemensamhetslokal. Utredningen visade däremot att risken ökar för att kommunens tillgång till boenden minskar om man beslutar att införa kundval också för de befintliga boendena.

3 Måluppfyllelse under 2019

3.1 Bästa utveckling för alla

Nackaborna lever ett tryggt och självständigt liv utifrån sina förutsättningar och får hjälp innan problemen blir för stora. Den som behöver hjälp får det enkelt och snabbt genom ett varierat utbud av lättillgängligt stöd.

Personer på skyddat boende som uppger att de inte längre utsätts för våld

Under 2019 har 25 personer över 18 år haft insatsen skyddat boende, av dessa har 17 personer bedömts leva ett liv utan våld vid avslutad insats. Under året har 35 barn följt med föräldrar till ett skyddat boende. Barn och familjeenheten samverkar med Utbildningsenheten för barnens skolgång. Det har i de flesta fall handlat om kvinnor som har varit våldsutsatta, men även några män. När den våldsutsatta inte bedöms leva ett liv fritt från våld handlar det i de flesta fall att placeringen har avbrutits och personen har återvänt hem utan en planering för skydd. En anledning kan vara att boendesituationen blir för påfrestande till exempel på grund av boende i hotellhem med andra personer. Vid utgången av året var nio personer placerade på skyddat boende.

Måluppfyllelsen varierar över tid. Personer som blivit utsatta för våld kan ha en ambivalent inställning till våldsutövaren vilket gör det svårare att bryta relationen. Personer med barn har ofta svårare att acceptera tillfälliga boendelösningar och väljer då att gå tillbaka till våldsutövaren.

Andelen föräldrar som anser att de har fått stöd och vägledning i sin föräldraroll fortsatt mycket högt

Föräldrastöd syftar till att förbättra samspel och kommunikation mellan barn och föräldrar, för att i förlängningen ge barnet bra uppväxtvillkor. Föräldrarna söker hjälp på egen hand och stödet ges innan bekymren är för stora. Föräldrastödsinsatser erbjuds genom Bryggan i Fisksätra, Horisonten i Saltsjö-Boo samt vid familjemottagningen i Sickla och erbjuds både individuellt och i grupp. Under 2019 har 897 föräldrar fått föräldrastöd i grupp eller individuellt, en ökning med cirka tio procent sedan 2018.

I Fisksätra söker ett lägre antal familjer stöd, men samtidigt är den sociala utsattheten större där, vilket innebär att det krävs mer resurser och samtal. Det har varit svårt att etablera sig i området, successivt ökar dock antalet familjer som önskar stöd. För 2019 handlar det om 30 familjer fler än föregående år, en ökning med 30 procent, vilket är ett gott resultat.

Andel barn och unga som är delaktiga i utformningen om det stöd och hjälp de ska få

Vid mätning, i slutet av november, av barn och unga 13-17 år (exklusive barn med stadigvarande vård i familjehem) hade 247 barn en pågående insats. Av dem hade 212 barn, 86 procent haft barnsamtal vid beslut och genomförande. 35 barn hade inte haft barnsamtal i både beslut och genomförandefasen men däremot har barnen fått komma till tals i någon fas, uppstart, utredning, målformulering eller uppföljning. Jämfört med resultatet för 2017 är det en stor förbättring då resultatet var 32 procent.

Fler unga med psykisk funktionsnedsättning nås genom öppna insatser

Unga vuxna med psykisk funktionsnedsättning är en målgrupp som är svår att nå. Under 2019 har unga vuxna erbjudits särskilt inriktade aktiviteter inom den öppna verksamheten för personer med psykisk funktionsnedsättning. Satsningen som har fallit ut väl, har finansierats av statliga stimulansmedel och kommer att fortsätta under 2020.

Under sista tertialen (T3 september-december) 2019 registrerades 167 besök till träfflokalen och 143 besök till aktiviteter jämfört med T3 2018 då antalet besök var 93 för träfflokalen och 73 för aktiviteter, en markant förbättring. 80 procent har varit män och 20 procent har varit kvinnor vilket är en sämre fördelning jämfört med samma period 2018

Anhöriga till personer med funktionsnedsättning får stöd

Anhöriga till personer med funktionsnedsättning kan vara i en utsatt situation. Inte sällan uppstår känsla av maktlöshet och stress och risk för psykisk ohälsa. Det kan motverkas genom rådgivning, information, möjlighet att träffa andra i samma situation eller personligt stöd från anhörigstöd. Under 2019 har anhörigstödet förutom temakvällar och andra aktiviteter haft 105 besök och 315 telefonsamtal med anhöriga.

Förbättrad uppföljning och ökat självbestämmande för personer med LSS-insats

Individens behov i centrum IBIC, är ett systematiskt behovsinriktat arbetssätt, som syftar till att individen får sina behov beskrivna på ett likvärdigt sätt i hela landet och att individen får möjlighet att stärka sina egna resurser avseende genomförande av aktiviteter och delaktighet. Genom att införa IBIC säkerställs att den enskilde får hjälp och stöd utifrån sina individuella behov och inte utifrån tillgängliga insatser. IBIC möjliggör även uppföljning av resultat på individ- och gruppnivå och kvalitetsjämförelser mellan anordnare. Under året genomfördes utbildning och arbetssättet är infört för personer som får insatser enligt LSS Projektet fortsätter under 2020 och då kommer metoden införas även för personer med psykisk funktionsnedsättning.

Systematisk uppföljning av insatser

Under 2019 har omsorgsenheten utvecklat ett digitalt verktyg för systematisk uppföljning av insatser på individnivå avseende personer med funktionsnedsättning (LSS) som bor i gruppbostad eller servicebostad och/eller deltar i daglig verksamhet. Uppföljningen tar sin utgångspunkt utifrån följande områden: inflytande, rätt stöd, kommunikation, omtanke, förtroende för personalen, trygghet, trivsel samt synpunkter. Anhörigas synpunkter beaktas också i samband med uppföljningarna. Det digitala verktyget är utformat med bildstöd för att underlätta i kommunikation och förståelse. Under året har enheten påbörjat arbetet med systematisk uppföljning i individärenden vilket kommer att fortsätta under 2020. Uppföljningens resultat kommer att användas både på individnivå och på sammanlagd nivå.

Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin grupp - eller servicebostad

Brukarundersökningen genomförs vartannat år senast för 2018, resultat för 2019 saknas.

Brister i rättssäkerhet och kvalitet upptäcktes inom den sociala barn och ungdomsvården

Under 2019 har flera granskningar genomförts av verksamheten inom barn och familjeenheten för att få en genomlysning och kunskap om behov av förbättringar. Ett av skälen är ett flertal Lex Sarah utredningar som handlat om allvarliga kvalitetsbrister. Åtgärder har vidtagits under året och arbetet fortsätter i ännu större omfattning under 2020. Nämnden beslutade om en åtgärdsplan i samband med internbudgeten för att åtgärda de risker för brister i kvaliteten som har uppmärksammats. Det handlar bland annat om att skyddsbedömningar inte genomförts på rätt sätt och att utredningar kring barn som har utsatts eller bevittnat våld inte inletts i samtliga fall. Kommunfullmäktige beslutade i budgeten för 2020 att utöka finansieringen både för insatser och för socialsekreterare.

	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019
◆	Andel personer över 18 år som vid avslutad placering på skyddat boende uppger att de inte utsätts för våld.	54 %	80 %	68 %	75 %
●	Andel kunder som erbjuds föräldrastödsinsatser och som anser att de har fått stöd och vägledning i sin föräldraroll.	95 %	95 %	95 %	95 %
●	(N) Andel barn och unga 13-17 år som är delaktiga i utformningen kring vilken stöd och hjälp de ska få.	31 %		86 %	80 %
—	Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin grupp- respektive servicebostad	67 %	77 %		80%

Andel barn och unga 13-17 år som är delaktiga i utformningen kring vilket stöd och hjälp de ska få

Utfall 2018 saknas för indikatorn andel barn och unga 13-17 år som är delaktiga i utformningen kring vilket stöd och hjälp de ska få på grund av för litet underlag.

Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin grupp - eller servicebostad

Brugarundersökningen genomförs vartannat år senast för 2018, resultat för 2019 saknas.

3.2 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nackabor i behov av stöd har tillgång till anpassade boendeformer integrerade i alla kommundelar vilket bidrar till ökad inkludering och goda villkor för alla

Antal barn och unga som vräks från sin bostad

Målsättningen är att inga barnfamiljer ska vräkas. Uppföljning görs via kronofogdemyndigheten varje år i maj månad för föregående år. Redovisad siffra avser alltså år 2018 då sex barn berördes från tre hushåll. Under det första halvåret 2019 har ett barn berörts. Den vräkningsförebyggande funktionen ger hjälp, råd och stöd till den som riskerar att bli vräkt från sin bostad. Barnfamiljer är särskilt prioriterade i detta arbete. Hyresrådgivaren har i förekommande fall en tät kontakt med såväl familj som med hyresvärd för att säkerställa att möjliga åtgärder vidtas för att familjen ska ha en möjlighet att bo kvar.

Sociala kontrakt

För personer som uppfyller kriterierna för riktlinjerna finns möjlighet att under två år bevilja insatsen socialt kontrakt. Under tvåårsperioden arbetar bostadssamordnarna aktivt med den enskilde till att säkra bostadssituationen när det sociala kontraktet löper ut. Under 2020 kommer ytterligare stöd kunna erbjudas till hushållen för att säkra bostadssituationen när det sociala kontraktet löper ut. Under perioden har insatsen socialt kontrakt avslutats för 33 hushåll och av dessa har 31 hushåll gått till egen bostad. 21 av de som avslutats bor kvar med ett andrahandskontrakt från kommunen eftersom de hade besittningsrätt. Två hushåll har inte avflyttat frivilligt och har därmed avhysts av kronofogdemyndigheten.

Nackabor i behov av bostad med särskild service ska få bo kvar i Nacka

Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad är en insats enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Insatsen inkluderar tre huvudformer av bostäder:

- servicebostad
- gruppboende
- annan särskilt anpassad bostad.

Behovet av bostad med särskild service kan i dagsläget inte tillgodoses fullt ut i Nacka. För att säkra att behoven i framtiden tillgodoses bevakar socialnämnden utvecklingen av planerade byggnationer.

Under 2019 öppnade serviceboendet Tollare Port med 12 lägenheter. Personer som bor i LSS-boende utanför kommungränsen har erbjudits att flytta till Tollare Port men flera har avstått på grund av för hög hyra. Av de inflyttade har tre personer kommit från direktupphandlade boenden medan nio har kommit från föräldrahemmet eller motsvarande.

38 kunder har insatsen bostad med särskild service (LSS) verkställd i boende utanför kommunens gränser, 2018 var det 37 personer.

Av den långsiktig behovsprognosen som socialnämnden antar årligen i december, framgår att cirka 140 personer kommer att behöva en LSS-bostad fram till 2040 och att cirka 156 lägenheter är inplanerade under prognosperioden. Planerna på att minska takten i utbyggnad av Nacka kommer att påverka planeringen av utbyggnad av LSS-bostäder negativt och öka risken för att behovet av LSS-bostäder inte kan tillgodoses inom Nackas kommungränser. Omsorgsenheten kommer att bevaka utvecklingen och söka nya lösningar. Cirka 0,6 procent av befolkningen bor för närvarande i ett LSS-boende.

Annan särskilt anpassad bostad för vuxna

Annan särskilt anpassad bostad för vuxna, är en bostad med viss grundanpassning. Till skillnad mot gruppboende och serviceboende ingår inte fast bemanning. I boendeformen ingår inte heller omvårdnad, fritidsverksamhet eller kulturella aktiviteter. Stöd och service i anslutning till boendet får den enskilde i form av de insatser som finns att tillgå enligt LSS – till exempel personlig assistans och ledsagarservice.

Anpassningen av bostaden är omfattande och de tillgänglighetsanpassningar som regleras vid byggnation av bostäder är inte tillräcklig för att tillmötesgå målgruppens behov. Målgruppens behov är också av sådan karaktär att behoven inte kan tillgodoses en gruppboende. 17 personer har för närvarande en särskilt anpassad bostad. Efterfrågan är för närvarande större än tillgängliga bostäder, antalet personer kommer att öka under 2020 och de närmaste åren framöver.

Bostad först

För människor i hemlöshet med omfattande psykosocial problematik är det ofta svårt att ta emot och få hjälp för sitt missbruk och psykiska hälsa. Bostadslösheten skapar en otrygghet och förutsättningarna att förändra sin livssituation försvåras. Stockholms Stadsmission erbjuder en insats kallad "Bostad först", vilket är en boendemodell som ger människor i hemlöshet med psykosocial problematik och någon form av stödbehov, en möjlighet till permanent boende i egen lägenhet. Utgångspunkten är att man först får ett tryggt boende sedan får personen det stöd som behövs för att boendet ska fungera. Omsorgsenheten bedömer att insatsen kan fungera för personer med omfattande problematik som behöver en långsiktig planering. Under 2019 har en person beviljats insatsen, hittills med gott resultat. Inriktningen är att fortsätta pröva insatsen i liten skala under 2020.

Resefria möten ett sätt att bidra till en bättre miljö

Socialnämndens miljöindikator handlar om anordnare/utförarens möjlighet att erbjuda resefria möten. Av 280 tillfrågade anordnare/utförare kan 228 erbjuda digitala möten vilket minskar miljöpåverkan och spar tid. Under året har vi arbetat intensivt med videomöten som verktyg. Det är viktigt att vi aktivt ser till att använda videomöten i alla typer av möten där det är möjligt. Ett rum i stadshuset har inretts särskilt för videomöten. Det finns också ett rum för videomöten med landstings- och andra vårdparter som uppfyller regionens krav på säkerhet.

	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019
	Antal barn och unga per som vräks från sin bostad	0	0	6	0
	Andel av hyresgästerna med socialt kontrakt som efter avslutad insats anskaffar en egen bostad.	3 %	42 %	93 %	75 %
	(N) Andel kunder som bedömts och beviljats bistånd till boende enligt LSS och där behovet kan tillgodoses inom kommunens gränser		77 %	78 %	85 %
	(N) Antal utförare som erbjuder möjlighet till digitala och resefria möten.		79 %	81 %	70 %

Andel hyresgäster med egen bostad efter avslutad insats socialt kontrakt

Måluppfyllelsen förbättras av att hyresgäster med besittningsskydd har erbjudits andrahandskontrakt av kommunen.

3.3 Stark och balanserad tillväxt

Barn och unga ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. Samarbetet med civilsamhället, föreningar och volontärverksamheter är starkt och förebygger sociala problem

Skolfam stödjer placerade barn och unga att uppnå kunskapsmålen i skolan

Skolfam som finns på många håll i Sverige, det är en satsning som syftar till att stärka familjehemsplacerade barns skolresultat. Modellens grundprinciper utgörs av förebyggande arbete, tvärprofessionell samverkan och mätbarhet.

I Nacka 17 av 23 barn som varit familjehemsplacerade under läsåret 2018/2019 ingått i Skolfam. Flera av barnen har bytt skola många gånger under sin skolgång. 15 barn har uppnått kunskapsmålen. Vid årets slut omfattade insatsen åtta pojkar och åtta flickor.

Ungdomar med missbruksproblem erbjuds lättillgängligt stöd

MiniMaria erbjuder ett lättillgängligt stöd för ungdomar som dricker och/eller tar droger och deras föräldrar. MiniMaria är en integrerad verksamhet där det psykosociala stödet samordnas med hälso- och sjukvårdsinsatser. Vid avslutad insats är 82 procent av ungdomarna som fått en insats för sitt missbruk drogfria. Jämfört med 2018 är det en förbättring med åtta procentenheter. Under 2019 har 237 personer varit aktuella, 164 pojkar och 73 flickor. MiniMaria når fortfarande inte flickorna i samma utsträckning som pojkarna. Flickor vänder sig oftare utsträckning till andra vårdgivare, såsom ungdomsmottagningen och barn - och ungdomspsykiatri. MiniMaria samverkar därför med andra verksamheter som möter ungdomar.

Fler får hjälp från beroendemottagningen

Beroendemottagningen är en integrerad verksamhet som erbjuder ett lättillgängligt stöd för vuxna med beroendeproblematik. 333 personer, 196 män och 137 kvinnor har besökt beroendemottagningen under 2019. 25 personer (18 män och 7 kvinnor) var aktuella för spelberoende. Även antalet besök har ökat från 1 685 besök 2018 till 2 016 besök 2019. En del av utökningen har varit möjlig på grund av bättre samverkan och en högre bemanning.

D en en	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019
●	Andel ungdomar som fått insats på MiniMaria för sitt missbruk och som vid avslutad insats är drogfria		74 %	82 %	70 %
●	Andel vuxna som fått insats på Beroendemottagningen för sitt missbruk och efter avslutad insats nått sitt mål med insatsen.		71 %	75 %	70 %
◆	(N) Andel familjehemsplacerade barn och unga som uppnår kunskapsmålen i skolan.			83 %	95 %

Andel familjehemsplacerade barn som uppnår kunskapsmålen i skolan. SkolFam har som mål att alla ska kunna uppnå kunskapsmålen, men för vissa barn handlar det om stora svårigheter och ett långsiktigt arbete. Indikatorn avser barn som har varit placerade i familjehem under 2019.

Utfallet 2018 för 17-åringar i Nacka som varit placerade hela årskurs 9 var 78 procent respektive 84 procent för riket. Jämfört med utfallet 2016 är det en förbättring med fem procentenheter för Nacka och för riket. Andelen som fullföljer grundskolan av de 17 åringar som inte har varit

placerade under hela årskurs nio är 95 procent i Nacka respektive 95 procent för riket.

Samhället har ett särskilt ansvar för placerade barn och ska enligt 6 kap. 1 och 7 §§ socialtjänstlagen (2001:453) garantera att placerade barn får god vård, lämplig utbildning och får den hälso- och sjukvård som de behöver. Av föräldrabalken framgår att ett barn har rätt till omvårdnad, trygghet och en god fostran. När ett barn placeras utanför hemmet har vårdnadshavare, socialnämnd och hem för vård eller boende (HVB), stödboende eller familjehemmet ett delat ansvar för att tillgodose barnets behov av omsorg. Barn som växer upp i samhällsvård har som grupp sämre fysisk och psykisk hälsa än genomsnittet. De löper också flera gånger större risk att i vuxen ålder drabbas av hälsorelaterade och psykosociala problem. Den enskilt viktigaste faktorn för hur det går för dessa barn senare i livet är hur de lyckas i skolan. *Data avser 2018. Källa: Socialstyrelsen*

3.4 Maximalt värde för skattepengarna

**Nackabor erbjuds insatser med hög kvalitet av utförare och anordnare.
Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.**

Välfärdsteknik för personer med funktionsnedsättning

Nacka kommun och Tieto fattade tillsammans ett beslut att avsluta det pågående avtalet om välfärdsteknik. Projektet har avslutats på grund av leveransförseningar samt att avtalet upphör juni 2020. Avtalet omfattade mobila trygghetslarm, digital tillsyn och digital påminnelse för äldre och personer med funktionsnedsättning som bor hemma. Avtal har ingåtts med en ny leverantör, Doro, om mobila trygghetslarm och digital tillsyn. De mobila trygghetslarmen syftar till att bibehålla eller öka individens självständighet, aktivitet och trygghet. De nya mobila trygghetslarmen installerades under september och digital tillsyn infördes 2020. Antalet som använder de mobila trygghetslarmen har men förseningen har bidragit till att de kunder som är i behov av välfärdsteknologi inte kunnat tillgodoses i den takt som tidigare planerats. Under året har tio personer fått beslut om mobilt trygghetslarm.

Få svar i socialtjänstens kundundersökning

Brukarundersökningar genomförs årligen. I socialtjänsten skapas kvalitet till stor del i möten mellan människor. Det är särskilt viktigt att barn och vuxna är delaktiga i hela processen. Mötet med socialtjänsten ska upplevas som objektivt, korrekt och professionellt samt överensstämmande med aktuell lagstiftning. Brukarundersökningar inom socialtjänsten är svåra att genomföra. Antalet svar är liksom tidigare år lågt och är lägre 2019 än 2018. Få svar och låg svarsfrekvens gäller även nationellt. En förenklad kundundersökning genomfördes digitalt under perioden 23 september till 25 oktober. Utifrån det låga antalet svar måste resultatet tolkas med försiktighet och kan inte generaliseras. Bortfallet har inte analyserats så det går inte att säga något om svarsfrekvensen. En anledning till att antalet svar är färre än 2018 kan vara att undersökningen endast gjordes digitalt 2019, tidigare år har enkäten tryckts upp på papper och flera språk. Frågan som ställdes är "Hur nöjd är du som helhet med den hjälp och det stöd som du fått från socialtjänsten", samt ett antal bakgrundsfrågor om kön och ålder.

Vuxna personer, unga vuxna och personer med psykisk funktionsnedsättning som träffade en socialsekreterare på omsorgsenheten under perioden erbjöds att besvara enkäten. 26 vuxna och 12 barn valde att besvara enkäten. Två personer ganska eller mycket missnöjda, 24 personer, det vill

säga 91 procent av de som besvarade enkäten, var mycket eller ganska nöjda med socialtjänsten.

38 personer som besökt barn och familjeenheten under perioden besvarade enkäten, 26 vuxna och 12 barn. Av de som svarade på enkäten var tre personer, två vuxna och ett barn, ganska eller mycket missnöjda. 36 personer, 84 procent av de som besvarade enkäten, var mycket eller ganska nöjda med det sociala stödet.

Effektivisering och digitalisering pågår!

Fler initiativ har tagits för att förenkla, effektivisera och digitalisera arbetet. I alla projekt har enheterna samspelat med digitaliseringsenheten. Viljan att identifiera och genomföra positiva förändringar är stor i alla arbetsgrupper.

Taligenkänning

Ett pilotprojekt genomfördes på Barn och familjeenheten för att tala in dokumentation. Taligenkänning är lätt att använda, sparar tid, minskar stress och har ergonomiska fördelar. Genom taligenkänning kan dokumentation ske tillsammans med kund i samband med inbokat samtal, vilket ökar delaktighet och rättssäkerhet. Beslutsunderlag tas fram för ett införande under våren 2020.

Bokningar och sms

Vi har höjt servicenivån till dem som ska träffa oss, genom att hela barn- och familjeenheten och omsorgsenheten använder en sms-funktion för att bekräfta och påminna om bokade möten.

Processgenomlysningar

Tillsammans med digitaliseringsenheten har enheterna etablerat en metod för att genomlysna processer, med syfte att undersöka vilka processer som kan effektiviseras, samtidigt som vi ökar servicen till medborgarna. Det gäller bland annat processerna för orosanmälan för barn, bostadsanpassning och avgiftshantering. Flera förbättringsområden har identifierats och verksamheterna har infört några ändringar som gör processerna mer effektiva.

Under året har 526 orosanmälningar inkommit genom E-tjänsten vilket är en avsevärd ökning. Främst är det skolor och förskolor som använder e-tjänsten och viss del privatpersoner. Det underlättar framförallt för skolor att kunna skicka in orosanmälan via e-tjänst istället för att behöva lämna in, faxa eller posta, så arbetet effektiviseras för samtliga parter. I december månad reviderades e-tjänsten utifrån inkomna synpunkter från skolor så att orosanmälan kan skrivas ut innan den skickas digitalt.

Trygga hembesök

Medarbetare och chefer har kartlagt hur processen för hembesök ser ut och identifierat på vilka punkter rutiner och teknik behöver förtydligas och säkras. Bland annat gäller det medarbetares in- och utcheckning kopplat till hembesök. Arbetet fortsätter under 2020.

Lättare att bekräfta faderskap

Sedan i april 2019 har ansvaret för handläggning av så kallade enkla faderskapsbekräftelser förts över till administrativa serviceenheten från familjerätten. Det innebär en utökad service för sammanboende föräldrar då de smidigt kan bekräfta faderskapet genom kontakt med kundserviceenheten. Under hösten har en digital tidsbokning införts på kundserviceenheten för att ytterligare förenkla förfarandet.

	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019
■	(N) Antal nya välfärdstekniklösningar för målgruppen personer med funktionsnedsättning	0	0	1	3
◆	Andel barn 0-12 år som ej återaktualiseras inom ett år efter avslutad utredning eller insats	86 %	81 %	70 %	80 %
■	Andel barn och unga inom individ- och familjeomsorg som sammantaget är nöjda med stödet från socialtjänsten i kommunen.		75 %		75 %
■	Andel vuxna personer inom individ- och familjeomsorg som sammantaget är nöjda med stödet från socialtjänsten i kommunen.		82 %		75 %
■	(N) Andel kunder som har läkemedel, bor på gruppboende i kommunen och erbjuds en årlig läkemedelsgenomgång.				90 %

Kundundersökning. På grund av för lågt antal svar så är det inte möjligt att mäta måluppfyllelsen kunders nöjdhet med stöd från socialtjänsten

Årlig läkemedelsgenomgång. Tyvärr har det inte varit möjligt att framställa statistik för hur stor andel som har erbjudits läkemedelsgenomgång. Indikatorn har tagits bort för 2020.

Jämförelse med andra kommuner

Källan för jämförelserna är Kolada utfall 2018 respektive 2019. Det är problematiskt att jämföra individ och familjeomsorgen respektive funktionsnedsättning eftersom det är relativt få invånare som berörs och ingår i statistiken. Ännu färre nås och väljer att besvara enkäter. För små kommuner kan det vara så få att de inte redovisas i Kolada. (-) betyder att det finns ett bortfall, d.v.s. alla kommuner är inte alla kommuner. När det gäller brukarenkäter LSS kan resultatet avse alla utförare eller endast någon enstaka utförare eftersom även utförare självständigt kan registrera resultat i Kolada.

Färgsättning kvalitetsmått grönt = 10 % bästa, gult=80 % i mitten och rött = 10 % sämsta bland kommunerna som har lämnat uppgift till Kolada. Färgsättning kostnads- och volymmått grönt bland de 25 % bästa, gult = 50 % i mitten och rött = 25 % sämsta av kommunerna

Individ och familjeomsorg barn och unga 0-20 år

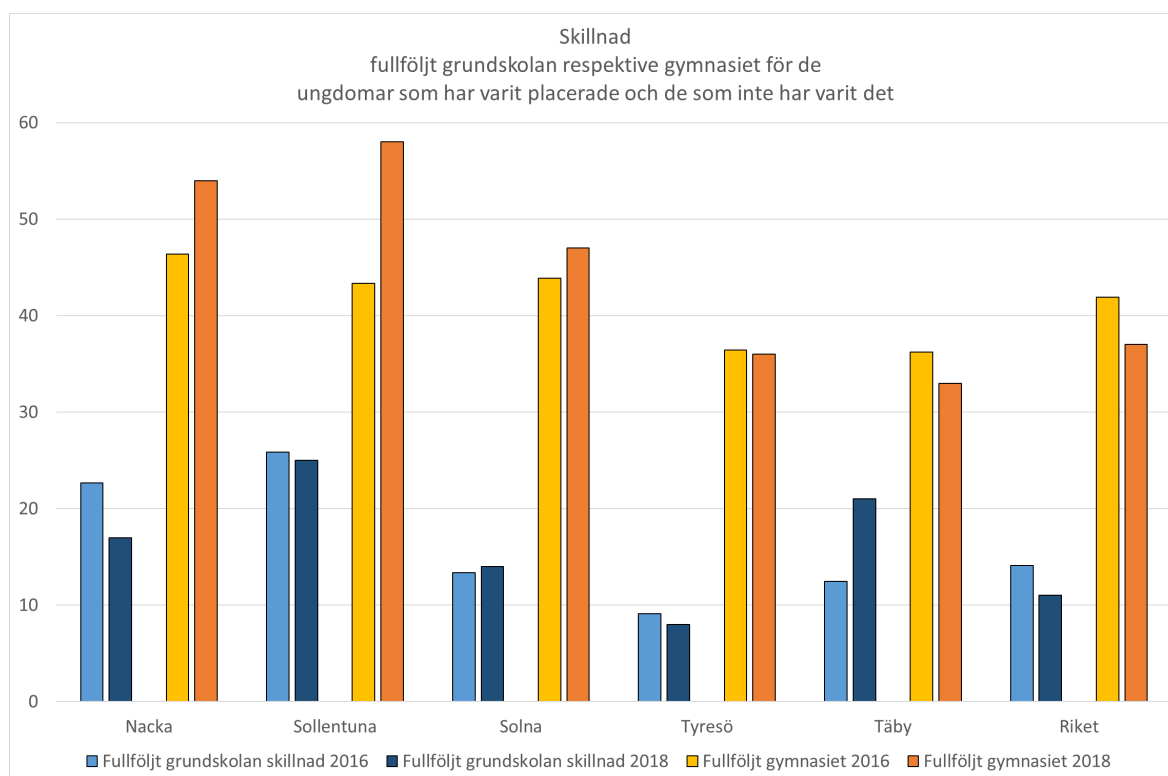
Variabel	Nacka	Danderyd	Sollentuna	Solna	Tyresö	Täby	Alla kommuner
Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats mätår 2019	70%	82%	85%	87%	86%	82%	74 % (-)
Ej återaktualiserade barn 13-20 år ett år efter avslutad utredning eller insats mätår 2019	76%	96%	79%	75%	82%	84%	77 % (-)
Brukarbedömning barn och ungdomsvård mätår 2019, helhetssyn vårdnadshavare, nöjd - ganska nöjd	-	84 %	83 %	-	77%	-	79 % (-)
Brukarbedömning barn och ungdomsvård mätår 2019, svarsfrekvens vårdnadshavare	-	73 %	100%	-	22%	-	63 % (-)
Brukarbedömning barn och ungdomsvård antal svar	-	8	34		10	-	17 (-)
Utredningstid i antal dagar barn och unga 0-20 år mätår 2019	86	111	103	94	102	130	99 (-)
Kostnad barn och ungdomsvård, kr/inv 0-20 år, 2018	1 975	1 352	1 914	1 246	2 585	1 327	2 169

Att lyckas i skolan är den mest avgörande faktorn för ett barns framtid, det gäller t.ex. livslängd, hälsa och arbete. Men glappet är stort när man jämför barn som varit placerade jämfört med dem som inte har det.

Diagrammet visar skillnaden i procentenheter mellan 17-åringar och 17-åringar som varit placerade under hela årskurs 9 i vad mån de fullföljt grundskolan respektive gymnasiet. Man har mätt 17-åringar mantalsskrivna i kommunen oavsett var de har gått i skolan. Ju lägre staplar desto mindre skillnad mellan de som inte har varit placerade och de som har varit det.

När det gäller grundskolan har skillnaden minskat mellan mätåren, från 23 procentenheter till 17 procentenheter. Fortfarande är glappet större än för riket där skillnaden 2018 var 11 procentenheter. Alla kommuner har sämre resultat när det gäller gymnasiet, för Nacka, Sollentuna och Solna har skillnaden ökat. 83 procent av ickeplacerade 17-åringar fullföljde gymnasiet 2018 medan endast 29 procent av de 17-åringar som hade varit placerade i årskurs 9 gjorde det.

I Nacka omfattar skolfam familjehemsplacerade barn i grundskolan.

Tabellen nedan visar andelen i procent av 17-åringar jämfört med de som varit placerade under årskurs 9 i grundskolan som fullföljt grundskolan respektive gymnasiet åren 2016 respektive 2018.

År 2016	Nacka	Danderyd	Sollentuna	Solna	Tyresö	Täby	Riket
17-åringar som fullföljt grundskolan. Ej placerade %	95	97	95	95	97	96	93
17-åringar som fullföljt grundskolan. Placerade under hela åk 9 %	73	-	69	81	88	84	79
20-åringar som fullföljt treårigt gymnasium. Ej placerade %	83	81	82	82	80	89	80
20-åringar som fullföljt treårigt gymnasium. Placerade under hela åk 9 %	37	-	39	38	44	52	38
År 2018	Nacka	Danderyd	Sollentuna	Solna	Tyresö	Täby	Riket
17-åringar som fullföljt grundskolan. Ej placerade %	95	96	95	94	97	97	95
17-åringar som fullföljt grundskolan. Placerade under hela åk 9 %	78	-	70	80	89	76	84
20-åringar som fullföljt treårigt gymnasium. Ej placerade %	83	81	82	82	81	89	75
20-åringar som fullföljt treårigt gymnasium. Placerade under hela åk 9 %	29	-	24	35	45	56	38

Individ och familjeomsorg vuxna 21 år och äldre, missbruk

	Nacka	Danderyd	Sollentuna	Solna	Tyresö	Täby	Alla kommuner
Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats mätår 2019	90%	74 %	78%	74%	85%	80%	72 %
Brukarbedömning missbruksvård IFO - helhetssyn nöjd-ganska nöjd mätår 2019	-	86 %	75%	-	96%	-	90 % (-)
Brukarbedömning missbruksvård IFO, antal svar mätår 2019	-	7	13		25		21
Brukarbedömning missbruksvård IFO, svarsfrekvens mätår 2019	-	50 %	93%	-	51%	-	68 % (-)
Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning för vuxna med missbruksproblem 21+, mätår 2019	37	53	72	44	85	15	57 % (-)
Kostnad missbruksvård vuxna, kr /invånare 21 + år, 2018	420	645	368	218	880	296	655

Personer med funktionsnedsättning

Uppgifterna i tabellen avser mätår 2018.

Samtliga jämförelsekommuner betalar en avgift till kostnadsutjämningen för LSS, Nacka, Danderyd, Solna och Täby hör till de 25 % av kommunerna i riket som bidrar mest per invånare, medan Sollentuna och Tyresö hör till 50 % av kommunerna i mitten. Den enskilt största faktorn som avgör om en kommun bidrar till eller får ersättning från utjämningsystemet är andel av befolkningen som får insats enligt LSS.

	Nacka	Danderyd	Sollentuna	Solna	Tyresö	Täby	Riket
Daglig vht- Brukaren får bestämma om saker som är viktiga	77%	79%	81%	80%	75%	78%	-
Gruppbofast LSS - Brukaren får den hjälp hen vill ha	77%	83%	78%	60%	82%	56%	-
Servicebofast LSS - Brukaren får den hjälp hen vill ha	81%	64%	73%	-	86%	77%	-
Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats	34	16	66	43	80	0	
Kostnad LSS och SFB som andel av insatser för personer med funktionsnedsättning, andel (%)	81%	86%	75%	74%	79%	83%	81%
Kostnad funktionsnedsättning LSS och SFB minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv	4 571	4 813	4 833	3 181	5 038	4 255	5 422
Kostnad funktionsnedsättning för personer 0-64 år enligt SoL, kr/inv	1 164	782	1 670	1 219	1 543	895	1 423
Invånare med insatser enl. LSS, andel (%)	0,56%	0,58%	0,68%	0,41%	0,8 %	0,53%	0,72%
Genomsnittligt antal timmar per vecka, personlig assistans enligt SFB, timmar/vecka	135	142	132	138	144	141	129

Statsbidrag

2019	Erhållna bidrag, Tkr	Förväntade bidrag, Tkr
Ensamkommande barn/unga	3 021	4 913
Statsbidrag habiliteringsersättning 2019	2 950	2 223
Utvecklingsmedel för arbete mot våld i nära relationer 2019	521	317
Statsbidrag 2019 för att stärka bemanningen inom den sociala barn- och ungdomsvården	1 199	1 053
Statsbidrag 2019 för att stärka insatserna för barn och unga med psykisk ohälsa	3 546	293
Totalt	11 237	8 798

4 Redovisning av särskilda uppdrag

Socialnämnden har inte fått något särskilt uppdrag från kommunfullmäktige att redovisa

5 Ekonomiskt resultat

Ekonomiskt underskott för socialnämnden

Det ekonomiska utfallet för socialnämnden är 808,0 miljoner kronor, vilket är 36,9 miljoner kronor sämre än budgeten för 2019. Budgeten för barn och unga inklusive ensamkommande, vuxna 0-64 år och personer med funktionsnedsättning liksom myndighet och huvudmannaskap samt nämnd och nämndstöd har alla en negativ budgetavvikelse. Största avvikelserna relativt storleken på budgeten avser insatser riktade till barn och unga, - 23,5 miljoner, -19 procent kronor och kostnaderna för myndighetsutövning -5,8 miljoner kronor, -5 procent.

Ökade volymer och personalomsättning påverkade resultatet för barn och ungdomsvården negativt avseende såväl kvalitet som för ekonomin

Under 2019 har socialnämnden fått regelbunden information om den ekonomiska situationen och om brister i kvaliteten inom den sociala barn och ungdomsvården som framkommit bland annat i Lex Sarah-utredningar. I nämndens yttrande till kommunfullmäktige i mål och budget 2020-2022 beskrevs den situation som har varit under de senaste åren med stor volymökning inom alla områden av barn och ungdomsvården, hög personalomsättning samtidigt som antalet utredande socialsekreterare varit detsamma. Personalomsättningen har lett till att andelen erfarna socialsekreterare har minskat. Socialtjänsten är en verksamhet som måste fungera bra oavsett personalsituation. Bemanningen behöver därför vara tillräckligt stor för att tåla en viss omsättning och för att kunna kompensera för att erfarenheten minskar och att en andel av socialsekreterarna är under introduktion.

Under 2019 uppdagades ett antal kvalitetsbrister, åtgärder har vidtagits under 2019. Förutom bristande kvalitet och kontinuitet för barn och föräldrar har det också inneburit högre kostnader både för inhyrd personal från bemanningsfirma 7,4 miljoner kronor, och högre kostnader för insatser. När antalet socialsekreterare inte räcker till eller vid vakanser prioriteras de barn och unga som anmäls eller som ska utredas i första hand, omprövning av insatser som redan pågår får vänta. Det leder till att insatserna blir längre än nödvändigt och har bidragit till att kostnaderna för t.ex. institutionsvård och jourhem har blivit högre. Socialnämnden godkände en åtgärdsplan för 2020 för barn och ungdomsvården och myndighet och huvudmannaskap för barn och familjeenheten i samband med beslut om internbudget 2020. Det kommer att ta tid innan effekterna av vidtagna åtgärder avseende personalsituationen och kostnader för insatser får fullt utslag eftersom det inte går att avbryta pågående insatser om behovet kvarstår. Målsättningen är att personalsituationen kommer att ha stabiliserats under 2021.

Kommentarerna hänvisar till raderna i tabellen sist i detta avsnitt.

Barn och unga -23,1 miljoner kronor

Kostnaderna för barn och unga 0-20 år drivs främst av antalet placerade barn i någon form av heldygnsvård, det vill säga institutionsvård, jourhem, familjehem och stödboende/träningslägenhet. Det genomsnittliga antalet placeringar på institution, jourhem och familjehem har under flera år ökat mer än ökningen av befolkningen 0-20 år och det fortsatte även under 2019.

(Tkr)	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Utfall 2018	förändr jmf m 2018	i procent
Dygnsvård	-83 505	-55 044	-28 461	-65 387	-18 118	28%
Öppenvård inkl föreningsbidrag	-59 833	-62 862	3 029	-35 031	-24 803	71%
Ensamkommande barn och unga	-2 623	-5 000	2 377	0	-2 623	
Familjerådgivning o insatser familjerätt	-3 920	-3 440	-480	-3 341	-579	17%
Total barn och unga	-149 881	-126 346	-23 055	-103 759	-45 544	44%

Dygnsvård -28,5 miljoner kronor

Den huvudsakliga orsaken till att budgeten för 2020 har överskridits beror på att budgeten för heldygnsplaceringar inte var i ekonomisk balans i ingången av 2019 beroende på stora volymökningar under 2018. Resultatet för heldygnsplaceringar 2018 var -16,5 miljoner kronor och budgeten förstärktes med 6,2 miljoner kronor inklusive kompensation för prisökning. Prisökningen för placeringar enligt ramavtal var cirka 2,7 procent. För att kunna hålla budgeten behövde placeringskostnaderna minska drastiskt under 2019 vilket inte har varit möjligt utifrån barnens bästa och gällande lagstiftning. Fler placeringar har inletts än vad som har avslutats under året. Kostnadsutfallet 2019 har därför ökat med 18,1 miljon kronor, 28 procent, jämfört med 2018 dels beroende på att antalet placerade barn fortsätter att öka men också på grund av att ett antal barn har varit placerade i konsulentstödda jourhem i stället för i ett arvoderat familjehem till lägre kostnad.

34 barn och unga varit placerade på institution minst en dag under 2019 jämfört med 25 barn och unga under 2018. I genomsnitt har 17 barn varit placerade per månad att jämföra med 12 under 2018. Den genomsnittliga kostnaden för en institutionsplacering är cirka 165 tusen kronor per månad men variationen är stor eftersom kostnaden beror på individens problematik. Medianen för 2019 har varit cirka 179 tusen kronor per månad. Det är viktigt att avsluta insatserna i rätt tid, men på grund av personalomsättningen är det troligt att omprövning av insatser har försenats. Det går inte att ta reda på i vilken omfattning insatserna har försenats. 28 barn och unga 0-20 år har fått avslutad insats institutionsvård under 2019. Det motsvarar cirka 4,6 miljoner kronor i högre kostnader utifrån ett antagande om att insatsen i genomsnitt försenats cirka en månad.

Under 2019 har det inte rekryterats något nytt familjehem utan de barn och ungdomar som har placerats i familjehem har antingen blivit placerade i ett nätverkshem, i ett konsulentstött familjehem eller har varit kvar i ett konsulentstött jourhem under längre tid än önskvärt. Det beror dels på att det är ont om familjer med rätt förutsättningar som vill ställa upp som familjehem och dels på personalomsättning och brist på familjehemssekreterare med rätt kompetens för att rekrytera familjehem. Jämfört med 2018 är kostnadsutfallet familjehem 2,6 miljoner lägre än för 2019. 1,4 miljoner kronor beror på att kostnaderna för skoltransport av barn under 2019 finns med i kostnadsutfallet för övriga särskilda kostnader (se kommentar nedan).

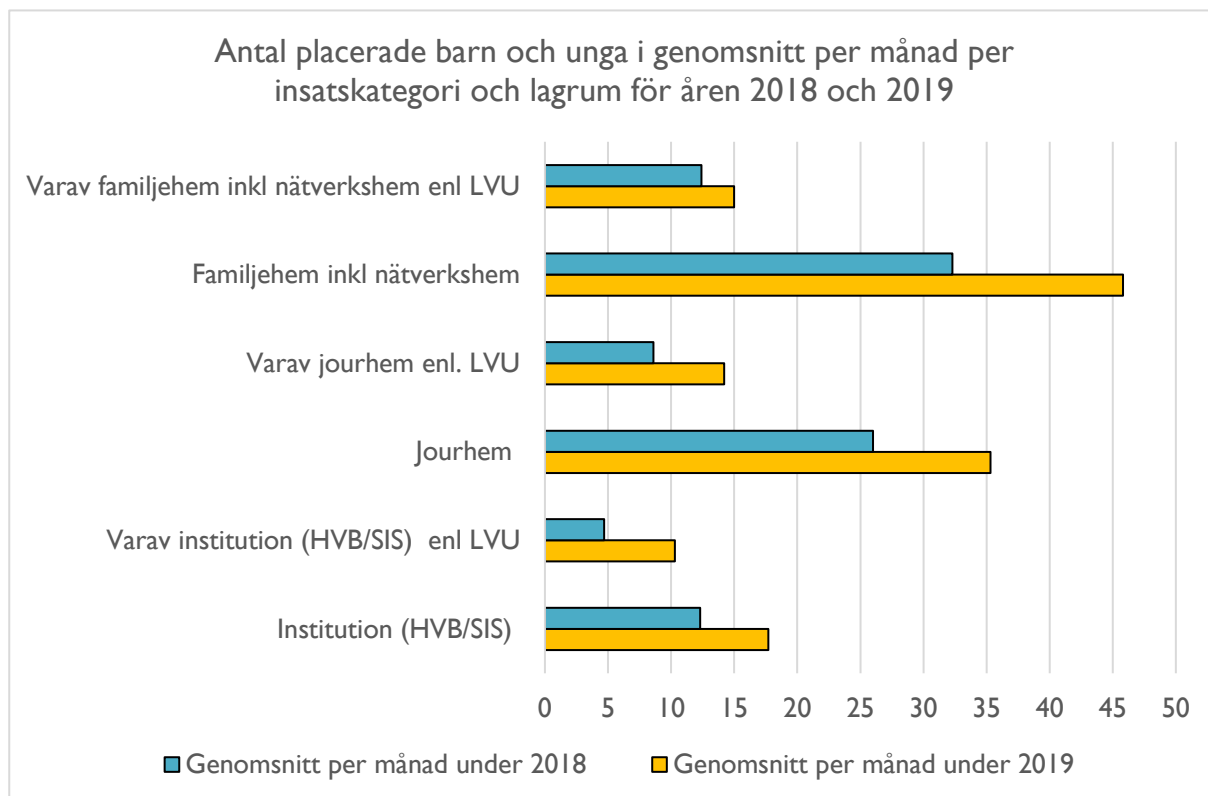
Kostnaderna för jourhem har däremot ökat med 8,6 miljoner kronor, 81 barn och unga har varit placerade någon period under 2019 jämfört med 69 under 2018. Men det beror också på flera barn är placerade i ett konsulentstött jourhem egentligen behöver vara stadigvarande placerade i ett familjehem. Kostnaden för ett arvoderat familjehem är cirka 375 tusen kronor lägre per år jämfört med en placering i ett konsulentstött jourhem. Cirka tolv barn uppskattas ha varit placerade i konsulentstött jourhem i stället för i ett familjehem, vilket motsvarar cirka 4,5 miljoner kronor i högre kostnader på årsbasis.

Volymökningen för insatsen stödboende verkar ha avstannat och kostnaderna ligger nu på ungefär samma nivå som för 2018.

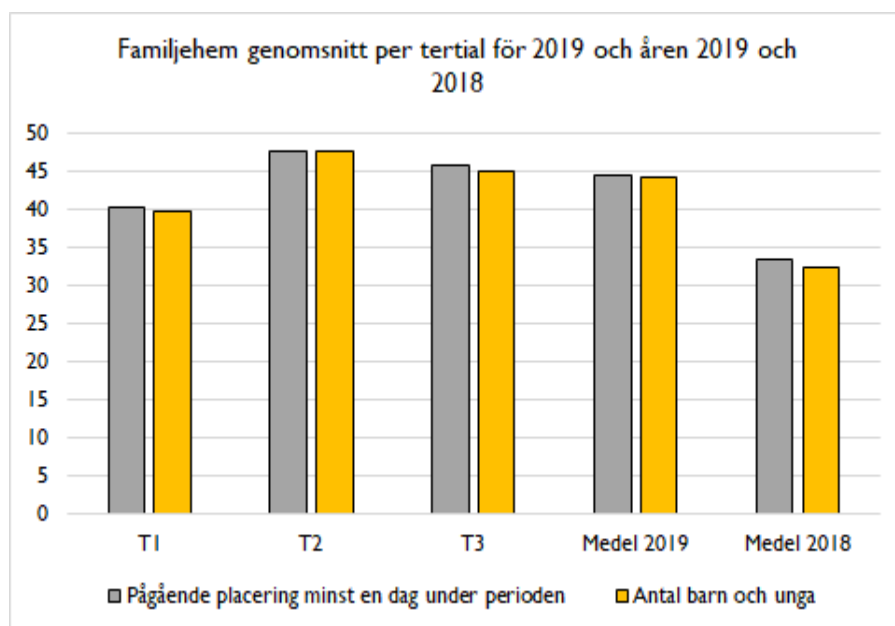
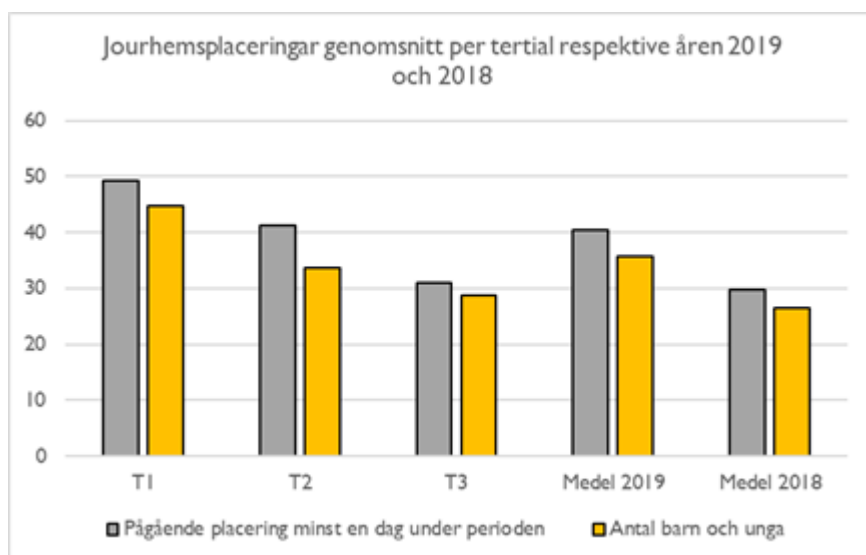
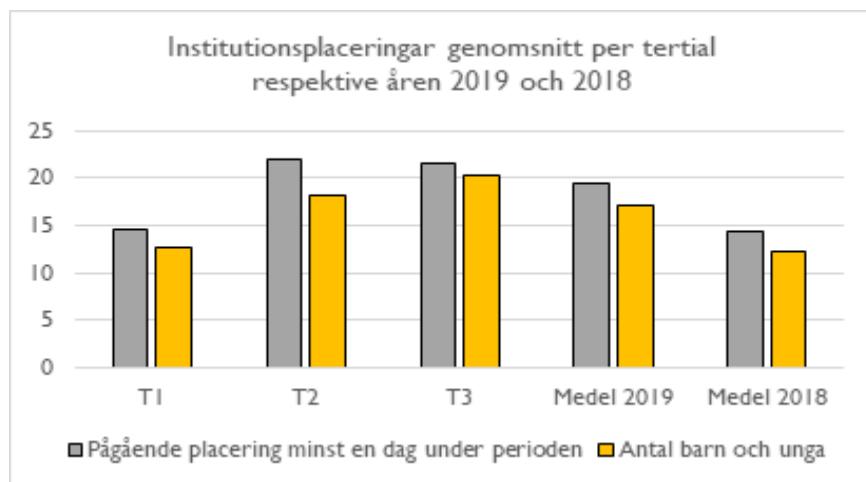
Övriga särskilda kostnader avser framförallt kostnader för resor och transporter för barn och unga, utbildning av familjehem med mera. Den ökade kostnaden jämfört med 2018 beror på att resor och transporter för barn bokfördes som en del av kostnaden för barnets respektive insats.

Tkr	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Utfall 2018	förändr jmf m 2018	i procent
Institutionsvård	-33 970	-23 071	-10 899	-22 594	-11 376	50%
Jourhem	-22 948	-10 480	-12 468	-14 373	-8 574	60%
Familjehem	-16 553	-14 825	-1 728	-19 187	2 634	-14%
Övriga särskilda kostnader	-1 415	-760	-655	-321	-1 094	341%
Stödboende	-8 620	-5 908	-2 712	-8 912	292	-3%
Dygnsvård barn och unga	-83 505	-55 044	-28 461	-65 387	-18 118	28%

Diagrammet nedan visar det genomsnittliga antalet placerade barn per placeringskategori samt varav enligt LVU för 2019 jämfört med 2018. Antalet barn och unga som får vård på institution, familjehem och jourhem fortsätter att öka. Under 2019 har det genomsnittliga antalet placerade barn och ungdomar per månad enligt LVU ökat med 50 procent jämfört med 2018.

Diagrammen nedan visar det genomsnittligt antal verkställda antalet placeringar per tertial och för helåret 2019 respektive 2018 efter insats och antalet barn. Ett barn kan under en mätperiod ha flera placeringar, till exempel enligt socialtjänstlagen (SoL) och enligt lag om vård av unga (LvU).

Öppenvård inklusive föreningsbidrag + 3 miljoner kronor

Familjebehandling och familjepedagogiska insatser +1,2 miljoner. Våren 2019 beslutade nämnden om ändrade villkor för familjebehandling samtidigt som familjepedagogisk insats upphandlades. Kostnaderna är cirka 0,6 miljoner lägre jämfört med 2018

Under 2019 skulle regionen och Nacka i samverkan starta ett hembesöksprogram i Fisksätra. Det har inte kommit i gång eftersom regionen haft svårt att rekrytera en barnmorska, + 0,8 miljoner kronor, verksamheten startar januari 2020. Föreningsbidrag + 1,0 miljoner kronor.

Tkr	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Utfall 2018	förändr jmf m 2018	i procent
Öppna biståndsbedömda insatser	-34 905	-35 646	741	-32 410	-2 495	8%
Övrig öppenvård inkl föreningsbidrag	-24 928	-27 216	2 288	-23 462	-1 467	6%
Öppna insatser	-59 833	-62 862	3 029	-55 872	-3 962	7%

Verksamhetsstatistik barn och unga 0-20 år

Barn och unga 0-20 år	2019	2018	Förändring
Antal aktualiseringar avseende barn och unga (anmälningar och ansökan)	3 453	3 310	4%
Antal inledda utredningar barn Sol II:I	958	1 118	-14%
Antal avslutade utredningar barn Sol II:I	961	1 076	-11 %
Antal utredningsdagar/avslutad utredning i genomsnitt	98	72	36%
Antal utredningsdagar/avslutad utredning i median	104	66	58%
Antal avslutade utredningar som avslutats med insats	470	627	-25%
Antal avslutade utredningar som avslutats utan insats	489	434	12%
Andel avslutade utredningar med insats	47%	59%	

Ett barn kan aktualiseras flera gånger och av flera anmälare eller genom ansökan. En utredning ska avslutas inom 120 dagar. En utredning kan avslutas med en eller flera insatser eller utan insats. Det finns flera skäl till att en utredning avslutas utan insats t.ex. att barnet redan har en pågående insats, att behovet tillgodoses av föräldrarna eller t.ex. genom barn och ungdomspsykiatri.

Insatser som pågått minst en dag under året	2019	2018	Förändring
Institutionsplaceringar			
Inledda placeringar	62	35	77%
Avslutade placeringar	54	32	69%
Pågående placering minst en dag under perioden	69	43	60%
Antal (unika) barn och unga	34	25	36%
Jourhem (inkl tillfällig placering i nätverkshem)			
Inledda placeringar	112	101	11%
Avslutade placeringar	113	96	18%
Pågående placering minst en dag under perioden	139	123	13%
Antal (unika) barn och unga	81	69	17%
Familjehem (inkl nätverkshem)			
Inledda placeringar	29	30	-3%
Avslutade placeringar	30	19	58%
Pågående placering minst en dag under perioden	71	61	16%
Antal (unika) barn och unga	62	51	22%

Vuxna -1,1 miljoner kronor

Under 2019 har 66 personer haft insats verkställd i heldygnsvård jämfört med 64 personer 2018.

Kommunen kan bevilja social bostad det vill säga ett socialt kontrakt eller en genomgångsbostad för nyanlända under två år om vissa förutsättningar är uppfyllda. Inför 2019 tillfördes socialnämnden åtta miljoner kronor för sociala kontrakt för förändrad modell för internhyressättning socialt boende vilket är orsaken till högre nettokostnad för sociala kontrakt. Under 2018 och 2019 har behovet av sociala bostäder minskat, främst på grund av att antalet nyanlända med beslut om genomgångsbostad har minskat inom arbets och företagsnämnden. Det har lett till kostnader för vakanta bostäder under perioder medan planen för anpassning av bostadsbeståndet togs fram, innan försäljning av bostadsrätter kom igång och det blev tydligare vilka hyreskontrakt som ska behållas för att täcka framtida behov. Under året har socialnämnden felaktigt kostnadsförts med cirka fyra miljoner i kostnader för vakanta bostäder. Det har ingått som en kostnad i nämndens ekonomiska prognoser under 2019, men har rättats till i samband med bokslutet och överförts som en kostnad för arbets och företagsnämnden.

Tkr	Utfall 2019	Budget	Avvikelse	Utfall 2018	Förändring jmf m 2018	procent
Dygnsvård	-29 248	-24 372	-4 876	-23 986	-5 262	22%
Öppenvård inkl. föreningsbidrag	-10 362	-13 062	2 700	-8 683	-1 680	19%
Skyddat boende o öppna insatser våld i nära relation	-5 976	-7 272	1 296	-6 597	622	-9%
Sociala kontrakt	-8 997	-8 813	-184	-1 463	-7 535	515%
Summa vuxen inklusive sociala kontrakt	-54 583	-53 519	-1 064	-40 729	-13 854	34%

Personer med funktionsnedsättning -7,8 miljoner kronor

Kostnaderna överskrider budgeten med 7,8 miljoner kronor fördelat på insatser enligt socialtjänstlagen (SoL), lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och turbundna resor. Skälet till överskridandet är huvudsakligen volymökning. Budgeten för turbundna resor överskreds redan 2018, nu har överskridandet ökat ytterligare dels som en följd av fler resor men också på grund av höga indexuppräkningspriser. Under hösten började ett nytt avtal gälla. Det nya avtalet ökar möjligheten att påverka kostnaderna jämfört med det gamla.

	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Utfall 2018	förändr jmf m 2018	i procent
Insatser Sol	-101 328	-98 366	-2 962	-90 798	-10 530	12%
Insatser LSS	-358 068	-355 618	-2 450	-342 054	-16 014	5%
Turbundna resor och riksfärdtjänst	-14 312	-11 864	-2 448	-13 590	-722	5%
Total personer med funktionsnedsättning	-473 709	-465 848	-7 861	-446 443	-27 266	6%

Insatser enligt socialtjänstlagen, -3,0 miljoner kronor

För att bättre kunna tillgodose behovet av boende för personer med psykisk funktionsnedsättning upphandlades stöd- respektive träningsboende. Som en konsekvens har kostnaderna ökat eftersom insatsen är mer kostsam. Tidigare fick de insatserna boendestöd och ledsagarservice LSS till en lägre kostnad.

Antalet personer med hemtjänst, ledsagning och avlösning SoL har ökat från i genomsnitt 126 för 2018 till 132 kunder under 2019. Antalet utförda timmar har ökat med 4 323 timmar jämfört med 2018 till totalt 71 389 utförda timmar 2019.

	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Utfall 2018	förändr jmf m 2018	i procent
Insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning (exkl hemtjänst, ledsagning avlösning)	-57 937	-47 095	-10 842	-43 944	-13 994	32%
Hemtjänst ledsagn avlösning SOL	-26 781	-25 030	-1 751	-25 293	-1 489	6%
Insatser till personer under 65 år enligt SoL (exkl hemtj. leds. avlösn)	-16 610	-26 241	9 631	-21 561	4 952	-23%
Insatser SoL	-101 328	-98 366	-2 962	-90 798	-10 530	12%

Insatser enligt lagen om stöd och service (LSS) -2,5 miljoner kronor

Under våren 2019 pågick inflyttning i Tollare Port som är budgeterat för 10 servicelägenheter men det blev 12. Överskottet beror på att det varit färre barn i barnboende än budgeterat. I februari 2020 kommer antalet barn i barnboende öka med ett barn.

Kostnaderna för personlig assistans fortsätter att öka, det beror dels på att fler personer får assistans med beslut från kommunen men framförallt på att antalet beviljade timmar har ökat på grund av prejudicerande rättsfall och omtolkning vad som är försäkringskassans ansvar. I våras förändrades även försäkringskassans tolkning för hur de ersätter för insatser som utförs i avvaktan på försäkringskassans utredning och beslut. De ersätter numera endast för personlig assistans som kommunen utför i egen regi, inte för assistans som kommunen betalar i ersättning till assistansbolag i avvaktan på försäkringskassans handläggning.

Intäktsbudgeten för denna typ av ersättning är 2 miljoner kronor och utfallet 1,2 miljoner kronor. 2018 ersatte försäkringskassan kommunen med 3,8 miljoner kronor.

Antalet personer i daglig verksamhet har ökat med 20 personer mellan den 1 oktober 2018 och 2019. Förutom högre utfall för daglig verksamhet ökar också kostnaderna för turbundna resor.

Antalet barn och ungdomar som har korttidstillsyn har ökat hösten 2019. Det beror på en ovanligt stor årskull tolvåringar. Fler går också heldag på träningsskola jämfört med förra året. Detta får helårseffekt 2020, den utökade budgetramen som fullmäktige beviljade kommer därför sannolikt inte att räcka till.

Sammantaget överskrider kostnaderna för insatser enligt LSS budgeten med 2,5 miljoner kronor.

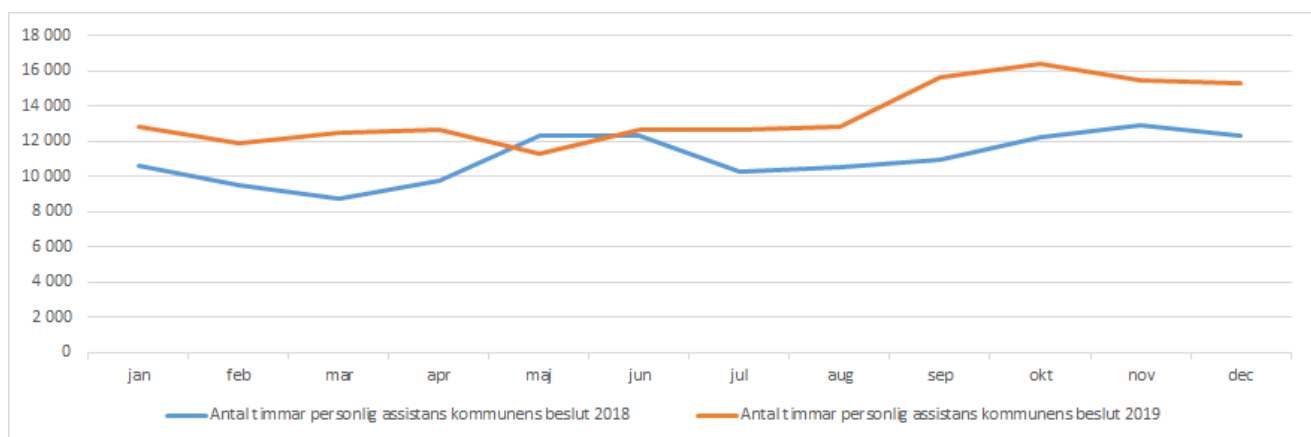
	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Utfall 2018	förändr jmf m 2018	i procent
LSS boende barn och vuxna inkl korttidsvistelse	-191 267	-193 809	2 542	-184 568	-6 698	4%
Personlig assistans	-79 069	-75 042	-4 027	-73 188	-5 881	8%
Daglig verksamhet	-61 355	-59 770	-1 585	-58 200	-3 155	5%
Ledsagning avlösning LSS	-9 383	-11 081	1 698	-9 404	21	0%
Korttidstillsyn barn och unga 12-21 år	-11 698	-10 086	-1 612	-9 884	-1 814	18%
Övrig LSS	-5 298	-5 831	533	-6 811	1 513	-22%
LSS	-358 069	-355 619	-2 450	-342 055	-16 014	5%

Verksamhetsstatistik LSS

Tabellen nedan visar genomsnittligt antal personer den första dagen per månad för varje tertial samt antal inskrivna per den 1 oktober. Det är det datum som avgör kommunens avgift till kostnadsutjämningen LSS. Nacka betalar liksom de flesta kommunerna i länet en avgift till utjämningen. Det beror på att andelen personer med funktionsnedsättning som berättigar till en insats enligt LSS är betydligt lägre än genomsnittet för riket. LSS-utjämningen som är ett nollsummespel mellan kommunerna, utjämnar cirka 70 procent av kommunernas kostnader för LSS.

Antal personer med insatser enligt LSS	Medel	Medel	Medel	Medel	Medel	Insatser enligt LSS per den 1 oktober		
	2019	T3 2019	T2 2019	T1 2019	År 2018	År 2019	År 2018	År 2017
Personlig assistans enl. 9 § 2 LSS (beslut av kommunen)	50	55	48	48	47	58	48	45
Ledsagarservice enl. 9 § 3 LSS	75	78	76	72	81	80	68	105
Kontaktperson enl. 9 § 4 LSS	119	119	117	121	116	118	118	114
Avlösarservice enl. 9 § 5 LSS	87	91	84	85	75	95	87	85
Korttidsvistelse utanför hemmet enl. 9 § 6 LSS	115	120	112	114	108	115	112	122
Korttidsstillsyn för skolungdomar över 12 år enl. 9 § 7 LSS	56	66	48	53	50	66	57	52
Boende barn/unga enl. 9 § 8 LSS, Boende med särskild service	4	4	4	4	6	4	5	5
Boende vuxna enl. 9 § 9 LSS, bostad med särskild service	162	168	163	157	152	168	156	151
Boende vuxna enl. 9 § 9 LSS, annan särskilt anpassad bostad	16	17	15	16	17	17	17	17
Daglig verksamhet enl. 9 § 10 LSS	243	251	244	234	224	253	233	238

Diagrammet visar beviljade timmar från kommunen för 2018 och 2019. Antalet beviljade timmar har ökat med 22 %. Det beror dels på att fler personer beviljats assistans från kommunen men främst på att försäkringskassan omtolkat vad som kan anses vara ett grundläggande behov. Försäkringskassan står endast för assistans där de grundläggande behoven enligt deras bedömning överstiger 20 timmar i veckan. Om antalet timmar understiger 20 timmar står kommunen för hela kostnader för individens assistans, de grundläggande behoven och övriga personliga behov. Övriga personliga behov utgör en mycket stor andel av den totala assistansen. Försäkringskassans bedömning utgår från mått i antal minuter för olika behov. Exempelvis är ett grundläggande behov tiden för att föra gaffeln till munnen medan att laga lunch och lägga upp maten på tallriken räknas som ett annat personligt behov.

Gemensamt socialtjänsten + 1,8 miljoner kronor

Den positiva budgetavvikelsen beror huvudsakligen på försening av projektet taligenkänning och lägre kostnader för upphandling av nytt verksamhetsssystem.

Myndighet och huvudmannaskap -5,7 miljoner kronor

Enheterna har fått lägre kostnader om cirka 0,7 miljoner kronor bland annat för att tjänsten som biträdande direktör inte har tillsatts.

Omsorgsenheten -0,4 miljoner kronor

Det negativa resultatet beror på att enheten har haft inhyrd personal från bemanningsföretag för motsvarande 1,4 miljoner kronor i gruppen utredning och uppföljning vuxna.

Barn och familjeenheten -5,3 miljoner kronor

Ekonomi var inte i balans i ingången till 2019, nämnden beslutade om en åtgärdsplan i tertiäl I. Barn och familjeenheten har under 2019 haft inhyrd personal från bemanningsföretag för motsvarande 7,4 miljoner kronor.

Antalet handläggande socialsekreterare inom barn- och familjeenheten har inte följt med volymutvecklingen, varken den som beror på befolkningstillväxten eller den som beror på det ökade antalet orosanmälningar för barn som far illa. Med ökat antal barn att bedöma och utreda ökade pressen på socialsekreterare att hinna utföra sitt uppdrag och många valde att sluta sina anställningar. Under 2019 var personalomsättningen 30%. Personalomsättningen vid enheten har ökat andelen socialsekreterare med kort erfarenhet inom barn- och familjeenheten samtidigt som bristen på socialsekreterare har lett till en löneglidning. Arbetet är mycket kvalificerat och kräver en lång upplärning.

Nämnd och nämndstöd - 0,5 miljoner kronor

Överskridandet beror på högre kostnader för arvoden och på fler extra utskottsmöten jämfört med 2018. socialutskottet har haft 15 ordinarie och 14 extra sammanträden under 2019 jämfört med 15 ordinarie och 6 extra sammanträden 2018.

Verksamhetsstatistik

I mars 2019 blev det möjligt att ta ut statistik genom införandet av ett statistikverktyg. Förutom att hämta statistik blev det också mycket enklare att se felaktigheter i verksamhetssystemet och projektet ordning och reda har därför fortsatt under 2019. Det gör att statistiken ännu inte är helt tillförlitlig. Det finns också en eftersläpning som innebär att uppgifterna för december fortfarande är preliminära. Det är ännu inte möjligt att ta fram uppgifter om placeringsdygn, test av detta startar i början av 2020. Det innebär att alla uppgifter om månadskostnader är manuellt framtagna och därför är ungefärliga.

Tabellen nedan visar socialnämndens utfall för 2019 och resultat jämfört med budgeten samt utfall för 2018.

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2019			Ack budget 2019		Utfall 2018		
	Kostnader (-) Intäkter (+)	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget- avvikelse	Intäkter	Kostnader
Barn och unga	10 021	-159 902	-149 881	-126 346	-23 535	5 858	-130 458	-124 600
Vuxna 21-64 år	18 576	-73 159	-54 583	-53 519	-1 064	19 272	-60 001	-40 729
Personer med funktionsnedsättning	45 138	-518 846	-473 709	-465 848	-7 861	44 030	-490 567	-446 537
Gemensam socialtjänst	-142	-6 446	-6 588	-8 393	1 805	0	-7 366	-7 366
Myndighet och huvudmannaskap	0	-120 873	-120 873	-115 128	-5 745	0	-113 997	-113 997
Nämnd och nämndstöd	0	-2 347	-2 347	-1 883	-464	0	-2 607	-2 607
Summa	73 593	-881 575	-807 981	-771 117	-36 864	69 160	-804 995	-735 835

6 Investeringar

Socialnämnden har inte haft några pågående investeringar under 2019.

7 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron

Den totala sjukfrånvaron ökar jämfört med 2018 för barn och familjeenheten där den ökar med 1,5 procentenheter och minskar för omsorgsenheten med 0,5 procentenheter. Flera insatser görs för att minska sjukfrånvaron. Gruppcheferna följer kommunens framtagna rehabiliteringsprocess med snabb och aktiv uppföljning för att möjliggöra återgång i arbete. Vid upprepade korttidsfrånvaro erbjuds hälsosamtal och vid längre frånvaro sker alltid en planering för återgång till arbetet.

På enheten fokuserar arbetsgivaren på hälsa och fysisk aktivitet till exempel genomfördes en gemensam hälsodag inom hela den sociala omsorgsprocessen, stegtävling och en aktivitetstävling. Enheterna har hälsoombud som inspirerar kollegor till att exempelvis delta i gruppträning på gymmet.

Personalomsättning

	Barn och familjeenheten	Omsorgsenheten
År 2018	25%	15%
År 2019	30%	4%

Definition personalomsättning: Antal tillsvidareanställda som slutat dividerat med antal tillsvidareanställda den 1 november respektive år

